ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 71.

KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 11-го Сентября — 1845 — Wilno. WTOREK, 11-go Września

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 6 Сентября.

Въ П·ковскихъ Губернскихъ Вѣдомостяхъ напечатано, что 24-го Августа изволили прослѣдовать чрезъ Псковскую Губернію Государь Императоръ съ Государынею Императрицею и Великою Княжною Ольгою Николаевною, въ сопровожденіи Ихъ Королевскихъ Высочествъ Принца Фридриха Нидерландскаго съ супругою. Имѣвъ ночлегъ на станціи Катежной, Высокіе Путешественники въ 10½ часовъ утра прибыли на станцію Кресты, гдѣ Его Императорское Величество, изволивъ принять отъ Г. Начальника Губерніи рапортъ, удостоилъ распрашивать его въ подробности о положеніи Псковск й Губерніи въ отношеніи народнаго продовольствія, и при семъ случаѣ, съ свойственною Его Величеству щедротою и попеченіемъ о нужд ющихся, Всемилостивѣйше соизволилъ пожаловать для раздачи бѣднымъ жителямъ Псковской Губерніи 2,000 рублей серебромъ.

Въ г. Островѣ Ихъ Императорскія Величества и Ихъ Высочества имѣли обѣденный столъ, къ которому удостоились быть приглашенными ожидавшіе тамъ Высочайшаго проѣзда, Г Сенаторъ, Тайный Совѣтникъ *Пещуровъ* съ дочерью, Фрейлиною Двора

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 6-go Września.

W Pskowskiéj Gubernialnéj Gazecie czytamy, że 24-go Sierpnia raczyli przejechać przez Gubernią Pskowską Najjaśniejszy Cesarz Jego Mość z Najjaśniejszą Cesarzową Jéj Mością i Wielką Xiężniczka Olgą Nikołajewną, w towarzystwie Ich Królewskich Wysokości Xięcia Fryderyka Niderlandzkiego z Małżonką. Przenocowawszy na stacyi Kateznoj, Wysocy Podróżni, o godzinie pół do 11-éj [illegible], przybyli na stacyą Kresty, gdzie Jego Cesarska Mość przyjąwszy od P. Naczelnika Gubernii raport, raczył rozpytywać się go szczegółowie o stanie Gubernii Pskowskiéj co do sposobów przekarmienia ludności, przyczém z właściwą Jego Cesarskiej Mości hojnością i troskliwością o los cierpiących niedostatek, Najłaskawiéj raczył udzielić, dla rozdania pomiędzy ubogich mieszkańców Pskowskiéj Gubernii, 2,000 rubli srébrem.

W mieście Ostrowie Najjaśniejsi Cesarstwo Ich Mość, tudzież Ich Wysokości zatrzymali się na obiad, na który mieli zaszczyt być zaproszeni: oczekujący tam Najwyższego przejazdu, P. Senator, Radzca Tajny *Peszczurow*, z córką, Frejliną Dworu Jej Cesarskiéj Mości; żona Naczelnika

СМѢСЬ.

Солнечныя пятна.

Директоръ Неаполитанской Обсерваторіи, Г. Капочи, производилъ недавно множество наблюденій надъ солнечными пятнами: Первое наблюденіе было 11-го Мая. Посредствомъ большаго рефрактора Кошуа усмотрѣлъ онъ круглое тѣло, величиною съ половину Меркурія, а вскорѣ потомъ другое, меньшаго размѣра, въ 3″ 4‴ діаметра, проходящія съ быстротою. Вскорѣ появилось множество другихъ темныхъ шариковъ разной величины, движущихся съ различными скоростями. Движеніе ихъ было вовсе не соотвѣтствующее солнечнымъ облакамъ: одни двигались въ противоположную сторону, другіе же подъ разными углами. Хотя ихъ въ одно время никогда не проходило мимо солнечнаго диска болѣе 5—6, однако же въ продолженіе часа ихъ насчитали 102. Эти сферическія тѣла далеко отстояли отъ солнца, и были гораздо ближе къ землѣ, нежели казалось съ вида. Когда нѣсколько такихъ тѣлъ шли по одному направленію, то замѣтно было, что большія притягиваютъ малыя, такъ какъ первоначальное прямое на-

ROZMAITOŚCI.

Plamy na słońcu.

Dyrektor Królewskiego obserwatoryum w Neapolu, P. Capocci, donosi o następnych postrzeżeniach, które uczynił we względzie plam na słońcu. Dnia 11-go Maja, około dziewiątej godziny z rana, ujrzał za pomocą dużego refraktora, iż naprzód jakieś okrągłe ciało, mające pół wielkości planety Merkuryusza, a zaraz potém i drugie, mniejsze, mające 3″ 4‴ średnicy, przesunęły się szybko przez tarczę słoneczną. Wkrótce potém ukazało się zwolna wiele małych kulek, rozmaitéj wielkości, z nierówną szybkością posuwających się naprzód w linii prostéj. Kierunek ich nie odpowiadał wcale kierunkowi słonecznych obłoków; jedne szły w stronę zupełnie przeciwną, drugie zaś pod kątami rozmaitéj wielkości. Chociaż ich nigdy więcéj nad 5 lub 6 razem przed słoneczną tarczą widać nie było, atoli w przeciągu godziny naliczono ich w ogóle 102. Za pomocą mocniejszych szkieł okazało się, iż te przesuwające się ciała sferyczne, znajdowały się w daleko mniejszéj odległości od ziemi, niż z początku mniemano, albowiem można było widzieć wyraźnie nierówne ich obwody. Często, gdy kilka ciał tych razem przechodziło

Ея Величества, супруга Начальника 2-й Гренадерской Дивизіи, Баронесса *Фридериксъ*, и хозяйка дома, Полковница *Кафтырева*. Въ 2¾ часа по полудни Высокіе Путешественники отправились въ дальнѣйшій путь по Динабургскому шоссе. На Вышгородской станціи Государь Императоръ простился съ Своимъ семействомъ и всѣми сопровождающими Государыню Императрицу въ предпринятомъ Ею путешествіи за границу; послѣ чего Его Величество возвратился на станцію Рубилово, гдѣ изволилъ оставаться около часа времени и кушать чай, а оттуда прибыть обратно въ 8½ часовъ вечера въ г. Островъ, куда, полчаса спустя, прибылъ и Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ. Его Императорское Высочество выѣхалъ въ то самое утро изъ Гатчина и послѣ непродолжительнаго обѣда на станціи Катежной прибылъ на станцію Кресты, гдѣ принявъ отъ Г. Начальника Губерніи почетный рапортъ, изволилъ отправиться въ г. Островъ, куда прибылъ въ 9 часовъ вечера. Городскіе жители, съ самаго утра толпившіеся на улицахъ и вокругъ дома, занятаго Высочайшими Гостями, при наступленіи вечера иллюминовали огнями дома и улицы и напутствовали Его Императорское Величество и Его Императорское Высочество, отбывшихъ изъ г. Острова по тракту въ г. Опочку въ 9½ часовъ вечера, радостными, сердечными кликами русскаго ура.

Проѣхавъ безостановочно чрезъ г. Опочку, Государь Императоръ съ Государемъ Наслѣдникомъ Цесаревичемъ, 25-го числа, въ 5 часовъ по полуночи благополучно прослѣдовали границу Псковской Губерніи.

Того же числа имѣли ночлегъ на станціи Катежной Ихъ Королевскія Высочества Принцессы *Луиза* и *Марія* и малолѣтный Принцъ *Фридрихъ* Нидерландскіе, которые на другой день отправились далѣе по Динабургскому шоссе.

—

Государь Императоръ, удостоивъ, въ 22-й день минувшаго Іюля, подписанія новые Статуты орденовъ Св. Владиміра и Св. Анны, Высочайше повелѣть соизволилъ: 1-е) въ отмѣну дополненій къ 348-й и 623-й ст. 1-го тома Св. Зак. кн. VI (изд. 1842 года), носить кавалерамъ ордена Св. Апостола Андрея Первозваннаго, ордена: Св. Александра Невскаго, на шеѣ, а Бѣлаго Орла въ петлицѣ; кавалерамъ ордена Св. Александра Невскаго, ордена Бѣлаго Орла на шеѣ, а Св. Анны 1-й степени въ петлицѣ; кавалерамъ ордена Бѣлаго Орла, ордена Св. Анны 1-й степени на шеѣ, а Св. Станислава 1-й степени въ петлицѣ; кавалерамъ ордена Св. Анны 1-й степени орденъ Св. Станислава 1-й степени на шеѣ, и 2-е) Ордену Св. Екатерины присвоить церковь во имя Св. Великомученицы Екатерины, находящуюся при Училищѣ сего ордена.

—

Высочайшею Грамотою, 9-го Августа, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Императорскаго

2-éj Dywizyi Grenadyerów, Baronowa *Fridriks*. i gospody ni domu Półkownikowa *Kaftyrewowa*. O godz. 2-éj i trzech kwadransach po południu, Wysocy Podróżni puścili się w dalszą drogę traktem Dyneburgskim. Na stacyi Wyszgorodzkiéj, Cesarz Jego Mość pożegnał się ze swoją rodziną i ze wszystkimi towarzyszącymi Jéj Cesarskiéj Mości w Jéj podróży za granicę; poczém Najjaśniejszy Pan wrócił do stacyi Rubiłowo, gdzie raczył około godziny pozostać i pić herbatę, a ztamtąd, o godz. pół do 9 éj wieczorem, przybyć na powrót do Ostrowa, dokąd też, w pół godziny później, przyjechał Cesarzewicz Następca Tronu. Jego Cesarska Wysokość wyjechał tego samego rana z Gatczyna, i po krótkim obiedzie na stacyi Kateżnoj, przybył na stacyą Kresty, gdzie przyjąwszy od P. Naczelnika Gubernii honorowy raport, raczył wyjechać do Ostrowa, dokąd przybył o 9-éj godzinie wieczorem. Mieszkańcy miasta, od samego ranka zbierający się gromadnie na ulicach i około domu, który Najjaśniejsi Goście zajmowali, za nadejściem wieczoru oświecili rzęsistym ogniem domy i ulice, i towarzyszyli Jego Cesarskiéj Mości i Jego Cesarskiéj Wysokości wyjeżdżającym z Ostrowa do Opoczki o pół do 10 éj godz. wieczorem, radośnemi, serdecznemi wykrzykami Rossyjskiego *ura!*

Przejechawszy bez zatrzymania się przez Opoczkę, Cesarz Jego Mość z Cesarzewiczem Następcą Tronu, dnia 25 Sierpnia, o godz. 5 éj z rana przebyli szczęśliwie granicę Gubernii Pskowskiéj.

Tegoż dnia mieli nocleg na stacyi Kateżnoj Ich Królewskie Wysokości Xiężniczki Ludwika i Marya i małoletni Xiążę Fryderyk Niderlandzcy, którzy nazajutrz udali się w dalszą drogę traktem Dyneburgskim.

—

Cesarz Jego Mość, zaszczyciwszy d. 22 Lipca podpisem Swoim nowe Statuta orderów Św. Włodzimierza i Św. Anny, Najwyżéj rozkazać raczył: 1) odmieniając uzupełnienia do art. 348 i 623 1-go T. Zbioru Praw, ks. VI. (wyd. 1842 r.), nosić Kawalerom orderu Św. Apostoła Andrzeja Piérwszego Wezwania, ordery: Św. Alexandra Newskiego, na szyi, a Orła Białego, w petlicy; Kawalerom orderu Św. Alexandra Newskiego, ordery Orła Białego na szyi, a Św. Anny 1-éj klassy w petlicy; Kawalerom Orderu Orła Białego, ordery Św. Anny 1-éj klassy na szyi, a Św. Stanisława 1-éj klassy w petlicy; Kawalerom orderu Św. Anny 1-éj klassy, order Św. Stanisława 1-éj klassy na szyi, i 2) oddać na własność kapitule orderu Św. Katarzyny cerkiew, pod nazwaniem Św. Katarzyny Męczenniczki, znajdującą się przy Szkole téjże kapituły.

—

Przez Najwyższy Dyplomat, 7-go Sierpnia, Najmiłościwiéj mianowany Kawalerem Cesarskiego i Królew-

---

правленіе меньшихъ, примѣтно измѣнилось въ движеніи по кривой линіи. 11-го Мая, по полудни, число этихъ тѣлъ нѣсколько уменьшилось. 12-го Мая, по причинѣ облачной погоды, насчитано было только 29 подобныхъ тѣлъ. 13-го Мая, въ продолженіе пяти минутъ, насчитали ихъ 55. 14-го и 15-го Мая не усмотрѣно ни одного, не смотря на ясную погоду. Капоччи заключаетъ, что Араго былъ правъ, сказавъ, десять лѣтъ тому назадъ, что сверхъ извѣстныхъ намъ планетъ существуютъ еще милліоны мелкихъ тѣлъ, имѣющихъ свое движеніе и простирающихся до орбиты земли, которая пересѣкаетъ ихъ ежегодно между Маемъ и Ноябремъ. Падающія звѣзды и аэролиты вѣроятно происходятъ, по мнѣнію Гг. Араго и Капоччи, отъ этихъ тѣлъ.

Оригинальное пари.

—

Къ числу оригинальнѣйшихъ пари, принадлежитъ слѣдующее: Нѣкто Эльсвортъ, въ Нью-Орлеанѣ, побился объ закладъ, что онъ пройдетъ тысячу миль въ продолженіе тысячи часовъ, по одной милѣ въ часъ, ни больше, ни меньше,—такъ что путешествіе его должно продолжаться около 42 дней и 42 ночей сряду; на отдыхъ и сонъ онъ можетъ употребить только то время, которое останется ему отъ каждаго часа, когда

w jednym kierunku, zdawało się, jak gdyby mniejsze były przyciągane od większych, ponieważ początkowy, prosty kierunek mniejszych, zmieniał się widocznie w biegu po linii krzywéj. Dnia 11 maja po południu, liczba tych ciał była już nieco mniejszą. Dnia 12 maja naliczono ich, przy nieco mglistéj pogodzie, w ogóle tylko 129. Dnia 13, w przeciągu 5 minut, przesunęło się znowu 55 podobnych ciał przed słońcem. D. 14 i 15 maja, pomimo jasnéj pogody, nie dostrzeżono już ani jednego podobnego zjawiska. P. Capocci wyprowadza stąd wniosek, potwierdzający zdanie pana Arago, które tenże przed 10-cią laty był wyrzekł: iż oprócz znajomego nam planetarnego świata, jest jeszcze pewna strefa, złożona z milionów małych ciał, dotykająca swą drogą téj części ekliptyki, jaką ziemia od Maja do Listopada przebiega. Od tych to ciał PP. Arago i Capocci wyprowadzają początek aerolitów i tak nazwanych gwiazd spadających.

Osobliwszy zakład.

—

Do liczby najosobliwszych zakładów, można policz następujący. W Nowym Orleanie, niejaki Ellsworth zał żył się, że ujdzie tysiąc mil ang. w tysiąc godzin, po mili godzinę, ni mniéj ni więcéj, tak, że iść powinien czté dzieści dwa dni i czterdzieści dwie nocy z rzędu; na sen i odpoczynek, ten tylko czas może obracać, który mu poz stanie z godziny, po przejściu w niéj zamierzonéj mil Zresztą, łatwo może obrócić na odpoczynek półtory godz

и Царскаго Ордена Бѣлаго Орла, Генералъ-Лейтенантъ, Начальникъ Артиллеріи Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса, *Казлянинов* 1-й.

— Высочайшими Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: ордена Св. Анны 2-й степени, Князь Фридрихъ *Любомирскій*, того же ордена 3-й степени: Капитаны: Драгунскаго Его Императорскаго Высочества Наслѣдника Цесаревича полка: *Доминскій* и *Шульцъ*, Драгунскаго Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Константина Николаевича полка *Головня* и Драгунскаго Его Королевскаго Высочества Принца Александра Нидерландскаго полка *Малиновскій*; Ордена Св. Станислава 2-й степени Императорскою Короною украшенный: Исправляющій должность Предсѣдателя Подольской Палаты Уголовнаго Суда *Виноградовъ*, и Командиръ легкой N. 5 баттареи 8-й Артиллерійской бригады, Подполковникъ *Яновскій 2-й*; того же ордена и степени, безъ украшенія: Полицiймейстеръ Александровскаго Брестскаго Кадетскаго Корпуса, Подполковникъ *Бенуа*, Исправляющій должность Волынскаго Губернскаго Прокурора Надворный Совѣтникъ *Поповъ*, и бывшій Командиръ Конно-Артиллерійской легкой N. 6-го баттареи, нынѣ уволенный отъ службы изъ Подполковниковъ Полковникомъ *Ганъ*; того же ордена, 3-й степени: Казначей Полоцкаго Кадетскаго Корпуса, Штабсъ-Капитанъ *Богаевичъ*.

skiego Orderu Orła Białego, Jenerał-Porucznik, Naczelnik Artylleryi Oddzielnego Korpusu Kaukazkiego, *Kazlaninow* 1-szy.

— Przez Najwyższego Ukazy do Kapituły Rossyjskich Cesarskich i Królewskich Orderów, Najłaskawiéj mianowani Kawalerami: Orderu Św. Anny 2 éj klassy, Xiążę Fryderyk *Lubomirski*; tegoż Orderu 3 éj klassy: Kapitanowie: Półku Dragonów Jego Cesarskiej Wysokości Następcy Cesarewicza, *Domiński* i *Szulc*; Półku Dragonów Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza, *Hołownia*, i Półku Dragonów Jego Królewskiéj Wysokości Xięcia Alexandra Niderlandzkiego, *Malinowski*, Orderu Św. Stanisława 2-éj klassy, Cesarską Koroną ozdobionego: Sprawujący obowiązek Prezydenta Podolskiéj Izby Kryminalnego Sądu, *Winogradow*, i Dowódzca Lekkiéj N. 5 bateryi 8-éj artylleryjskiéj brygady, Podpółkownik *Janowski* 2 gi; tegoż orderu i stopnia, bez ozdoby: Policmejster Alexandrowskiego Brzeskiego Korpusu Kadetów, Podpółkownik *Benua*, Sprawujący obowiązek Wołyńskiego Gubernialnego Prokurora, Radzca Dworu *Popow*, i były Dowódzca Konno-Artylleryjskiéj lekkiéj N. 6 bateryi, teraz uwolniony ze służby z Podpółkowników w randze Półkownika *Han*; tegoż Orderu, 3 éj klassy: Kassyer Połockiego Korpusu Kadetów, Sztabs-Kapitan *Bohajewicz*.

— Высочайшимъ Указомъ, даннымъ Придворной Конторѣ, 10 го Августа, Пажи: Леонидъ *Квитницкій* 1-й, Владиміръ *Коссаковскій*, Карлъ *Линдеръ*, Викторъ *Квитницкій* 2 й, Сергій *Ушаковъ*, Экстернъ Иванъ *Пенхержевскій*, и Экстернъ Василій *Адлербергъ*, Всемилостивѣйше пожалованы въ Камеръ-Пажи.

— Przez Najwyższy Ukaz, dany do Bióra Dworu, 10 go Sierpnia, Paziowie: Leonid *Kwitnicki* 1-szy, Włodzimierz *Kossakowski*, Karol *Linder*, Wiktor *Kwitnicki* 2-gi, Sergiusz *Uszakow*, Extern Jan *Pencherzewski* i Extern Bazyli *Adlerberg*, Najłaskawiéj mianowani Kamer-Paziami.

— Высочайшимъ Указомъ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, даннымъ Правительствующему Сенату, 6-го Августа, Всемилостивѣйше пожалованы: Коллежскіе Совѣтники: Предсѣдатель Виленской Казенной Палаты Александръ *де-Роберти*, Совѣтникъ Ковенской Палаты Государственныхъ Имуществъ Яковъ *Глушановскій*, Управляющій Ковенскою Палатою Государственныхъ Имуществъ Іосифъ *Гренбергъ*, Гродненскій Губернскій Прокуроръ Алексѣй *Коноваловъ*, Докторы Медицины, Акушеры Врачебныхъ Управъ: Полтавской — Іосафатъ *Росцишевскій*, Кіевской — Людвигъ *Гротковскій*, Уманскій Уѣздный Врачь Иванъ *Ильκевичъ*, — въ Статскіе Совѣтники; Надворные Совѣтники: Императорской С. Петербургской Медико-Хирургической Академіи Докторъ Медицины и Хирургіи Ординарный Профессоръ Физіологіи и Общей Патологіи Александръ *Загорскій*, Экстраординарный Профессоръ Клиники внутреннихъ болѣзней, Докторъ Медицины Павелъ *Шипулинскій*, Свенцянскій Уѣздный Врачь Августъ *Геппенъ*, и Совѣтникъ Черниговской Палаты Государственныхъ

— Przez Najwyższy Ukaz, za własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem, danym Rządzącemu Senatowi, 6-go Sierpnia, Najłaskawiéj mianowani: Radzcy Kollegialni: Prezydent Wileńskiéj Izby Skarbowéj Alexander *de Roberti*, Radzca Kowieńskiéj Izby Dóbr Państwa Jakób *Hłuszanowski*, Zarządzający Kowieńską Izbą Dóbr Państwa Józef *Grenberg*, Grodzieński Prokuror Gubernialny Alexy *Konowałow*, Doktorowie Medycyny, Akuszerowie Medycznych Zarządów: Półtawskiego — Józefat *Rościszewski*, Kijowskiego — Ludwik *Grotkowski*, Humański Powiatowy Doktor Jan *Iłkiewicz*, — Radzcami Stanu; Radzcy Dworu: Cesarskiéj St. Petersburskiéj Medyko-Chirurgicznéj Akademii Doktor Medycyny i Chirurgii Zwyczajny Professor Fizyologii i Ogólnéj Patologii Alexander *Zahorski*, Zwyczajny Professor Kliniki wewnętrznych chorób, Doktor Medycyny Paweł *Szypuliński*, Święciański Powiatowy Doktor August *Heppen*, i Radzca Czernihowskiéj Izby Dóbr Państwa Teodor *Raszewski*, — Radzcami Kollegialnemi.

онъ пройдетъ милю. Г. Эллсвортъ можетъ однакоже продолжить эти отдыхи до 1½ часа, прошедши одну милю въ первую четверть часа и слѣдующую въ последнюю четверть слѣдующаго часа. Этой системы придерживается Эллсвортъ съ большимъ успѣхомъ; онъ прошелъ уже столько, что никто не сомнѣвается въ томъ, что онъ выиграетъ закладъ. Зрители сбѣгаются смотрѣть на эту прогулку. Но всего замѣчательнѣе то, что множество лицъ, участвующихъ въ этомъ закладѣ, избрали, съ общаго согласія, трехъ коммиссаровъ для надзора за Эллсвортомъ; власть этихъ лицъ была оффиціально утверждена судьею; и они должны были присягнуть въ совѣстливомъ исполненіи возложенной на нихъ обязанности, то есть смѣнять другъ друга черезъ восемь часовъ и наблюдать, чтобъ Эллсвортъ въ каждый случай проходилъ по милѣ, ни больше ни меньше. Въ случаѣ нарушенія обязанности, коммиссаровъ можно преслѣдовать судебнымъ порядкомъ, какъ клятвопреступниковъ.

ny, jeśli ujdzie milę w piérwszym kwadransie pierwszéj godziny, a drugą milę w ostatnim kwadransie następnéj. Tak też i robi Ellsworth. Według najpóźniejszych wiadomości z Nowego Orleanu, nie powątpiewano tam, że wygra zakład. Próba ta odbywa się w Nowo-Orleańskim hyppodromie, i zbyteczną jest rzeczą mówić, że nie zbywa na widzach, ciekawych widzieć tę szczególniejszą przechadzkę. Wielu z tych, którzy postawili zakłady za Ellsworthem lub przeciw niemu, wybrali do czuwania nad nim trzech komissarzów, których prawa urzędownie potwierdzono w sądzie. Sędzia przywiódł ich do wykonania przysięgi na Ewanielią, że wiernie dopełnią swoich obowiązków, które zależą na tém, ażeby na przemian przez trzy godziny znajdować się przy Ellsworcie; pilnować, aby każdéj godziny uszedł niechybnie milę; budzić go jeśli zaśpi, i dostarczać mu tego wszystkiego, czego będzie potrzebować lub zechce. W razie zaniedbania takowych obowiązków, komissarze mogą być pociągnięci do sądu, jako krzywo przysięzcy.

Живыя лягушки въ человѣческомъ желудкѣ.

Кіевской губерніи Чигиринскаго Уѣзда, Еврей Шулымъ *Левчицъ*, 20 лѣтъ, въ Іюнѣ 1844 года пользованъ былъ отъ глистовъ и получилъ нѣкоторое об-

Żaby żywe w żołądku ludzkim.

W gubernii Kijowskiéj, powiecie Czygryńskim, starozakonny Szułym *Lewczyc*, 20 lat wieku mający, leczony był w Czerwcu roku zeszłego na glisty i uczuł nie-

Имущеcтвъ Ѳедоръ *Рашевскій*,—въ Коллежскіе Совѣтники.

— Государь Императоръ по засвидѣтельствованію Намѣстника Кавказскаго объ отлично-усердной службѣ состоящихъ при немъ для особыхъ порученій: въ званіи Каммеръ-Юнкера Двора Его Величества, Коллежскаго Ассессора Барона Александра *Николаи* и Коллежскаго Секретаря Василія *Александровскаго*, и объ оказанной ими въ продолженіи послѣдней экспедиціи въ Дарго личной неустрашимости и самоотверженія, при исполненіи возложенныхъ на нихъ обязанностей ,— Всемилостивѣйше повелѣть соизволилъ произвесть ихъ въ слѣдующіе чины.

— Его Императорское Величество, по засвидѣтельствованію Кіевскаго Военнаго, Подольскаго и Волынскаго Генералъ-Губернатора объ отлично-ревностной службѣ и особыхъ трудахъ состоящихъ при немъ для особыхъ порученій Титулярныхъ Совѣтниковъ: *Андреевскаго* и *Покровскаго* , Всемилостивѣйше пожаловать ихъ соизволилъ , согласно удостоенію Комитета Министровъ, въ Коллежскіе Ассессоры.

— Высочайшимъ Приказомъ, 12-го Августа, уволенный изъ состоявшихъ по Арміи Генералъ-Маіоръ *Васильковскій*, опредѣленъ въ службу, по Арміи же, съ назначеніемъ Генералъ-Интендантомъ Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса.

—

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ во всѣхъ Гвардейскихъ и Армейскихъ Гусарскихъ Полкахъ , для штабъ и оберъ-офицеровъ ввести въ употребленіе , вмѣсто вице-мундировъ , куртки, согласно Приказу 26-го Февраля , а вмѣсто сюртуковъ, венгерки , по вновь утвержденному Его Величествомъ образцу, но съ дозволеніемъ офицерамъ донашивать старое платье. Гг. Генераламъ дозволить сохранить прежніе вице-мундиры и сюртуки. При семъ Его Величество Высочайше повелѣть соизволилъ офицерамъ во фронтѣ носить при курткѣ ташку въ чахлѣ.

— Jego Cesarska Mość, na zaświadczenie Namiestnika Kaukazkiego o odznaczającéj się gorliwością służbie zostających przy nim do szczególnych poleceń: *Szambelana* Dworu Jego Cesarskiéj Mości, Kollegialnego Assessora Barona Alexandra *Nikolai*, i Kollegialnego Sekretarza Bazylego *Alexandrowskiego*, i o okazaném przez nich w czasie ostatniéj wyprawy do Dargo osobistém męztwie i poświęceniu się, przy spełnianiu poruczonych im obowiązków,— Najłaskawiéj rozkazać raczył podnieść ich do rang następnych.

— Jego Cesarska Mość, na zaświadczenie Kijowskiego Wojennego, Podolskiego i Wołyńskiego Jenerał-Gubernatora, o odznaczającéj się gorliwością służbie i szczególnych pracach, zostających przy nim do szczególnych poleceń, Radzców Honorowych: *Andrzejewskiego* i *Pokrowskiego*, Najłaskawiéj mianować ich raczył, stosownie do uznania Komitetu Ministrów, Kollegialnemi Assesorami.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 12-go Sierpnia, uwolniony z liczby zostających w Armii Jenerał Major *Wasiłkowski*, przyjęty został na powrót do Armii. i mianowany Jenerał-Intendentem Oddzielnego Korpusu Kaukazkiego.

—

Jego Cesarska Mość Najwyżéj rozkazać raczył: we wszystkich Półkach Huzarów Gwardyi i Armii, dla wyższych i niższych officerów, wprowadzić w użycie, zamiast wice-mundurów, kurtki, stosownie do Rozkazu Dziennego z d. 26 Lutego, a zamiast surdutów , węgierki, podług nowo-zatwierdzonego przez Jego Cesarską Mość wzoru, lecz z dozwoleniem oficerom donosić dawniejsze odzienie. PP. Jenerałom dozwolić zachować dawne wice-mundury i surduty. Przytém Jego Cesarska Mość Najwyżéj rozkazać raczył: oficerom we froncie nosić przy kurtce taszkę w pokrowcu.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ , *2 Сентября*

Правительство получило депеши отъ губернатора французскихъ владѣній въ Океаніи, доходящія до 23 Апрѣля. На Отаити не случилось никакихъ новыхъ безпорядковъ; однако же часть островитянъ все еще держалась въ укрѣпленныхъ лагеряхъ подъ Панавіею и Папеною. На маркизскихъ островахъ, одно племя Нука-Гиви, ожесточенное тѣмъ, что было наказано за похищеніе чужихъ стадъ, 28 Января убило 5 человѣкъ гарнизона. Вслѣдствіе сего, отправленъ былъ туда отрядъ войска , чтобы наказать убійцъ; всѣ прочія племена туземцевъ участвовали въ этой экспедиціи французскаго войска. Зачинщики убій-

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryż, 2 września.

Rząd otrzymał depesze od Gubernatora posiadłości francuzkich w Oceanii, które dochodzą do dnia 23 kwietnia. Nie zaszło wprawdzie żadne nowe powstanie na Otahiti, jednakże część wyspiarzy trzymała się jeszcze ciągle w oszańcowanych obozach pod Panawią i Papenoo. Na wyspach Marquezas, jedno pokolenie Nuka-Hiwy, rozgniewane o to, że zostało ukarane za uprowadzenie obcych trzód, zabiło dnia 28 stycznia 5 żołnierzy załogi. W skutku tego wysłano tam oddział wojska dla ukarania morderców; wszystkie inne pokolenia krajowców miały udział w wyprawie wojska francuzkiego. Przywódzcy morderczego spisku zostali pojmani, ich dowódzca Pokoko, ska-

---

легченіе; глисты однако же не выходили. Чрезъ мѣсяцъ послѣ того , 20 Іюля , при усилившихся вновь припадкахъ, для облегченія которыхъ, по совѣту родныхъ, *Левчицъ* выпилъ большое количество кислаго молока, произошла у него сильная рвота, которою извергнуто 4 живыхъ лягушки, принадлежащихъ къ роду земляныхъ *(Rana temporaria, Linne)*. Съ этого времени , больной началъ употреблять скипидарное масло и по временамъ слабительныя и рвотныя; вслѣдствіе того, по 11-е Августа , при усилившихся до высочайшей степени болѣзненныхъ припадкахъ, состоявшихъ въ боляхъ, движеніи и царапаньи въ желудкѣ и сильной тоскѣ, *Левчицъ* извергнулъ рвотою, въ семь разъ, еще до 35 живыхъ лягушекъ. Наконецъ 11 Августа вышло у него рвотою же около двухъ горстей лягушачьей кожи и лапокъ со слизью. Послѣ того болѣзненные припадки и слабость *Левчица* мало по малу исчезли и больше не возвращались.

Лягушки были величиною отъ 1 до 3 дюймовъ; кожа на нихъ была необыкновенно нѣжна и вмѣсто свойственнаго ей темнобураго цвѣта имѣла цвѣтъ бѣловатый. Изверженіе лягушекъ рвотою происходило при многихъ свидѣтеляхъ изъ Евреевъ; свидѣтелемъ же послѣдняго изверженія, 11 Августа , былъ пользовавшій *Левчица* врачъ, Надворный Совѣтникъ *Зенкевичъ*.

jaką ulgę; glisty jednak nie wychodziły. W miesiąc potém, 20 lipca, przy zwiększonych znowu paroxyzmach, dla zaradzenia którym, z porady krewnych, *Lewczyc* wypił wielką ilość kwaśnego mléka , nastąpiły gwałtowne womity, które wyrzuciły 4 żywe żaby, należące do ziemnych *(Rana temporaria, Linn.)*. Od tego czasu , chory zaczął używać olejku terpentynowego, a czasami lekarstw rozwalniających i na womity; w skutku tego, do d. 11 sierpnia, przy natężonych do najwyższego stopnia paroxyzmach, które się objawiały bólem, ruchem i drapaniem w żołądku, oraz wielką nudnością, *Lewczyc* wyrzucił womitami, przez siedm razy, jeszcze do 35 żab żywych. Nakoniec, dnia 11 sierpnia, wyszło z niego womitami ze dwie garści skóry żabiéj i nóżek ze szlamem. Poczém paroxyzmy i słabość *Lewczyca* powoli ustawały i więcéj się nie ponowiły.

Żaby były wielkości od 1 do 3 cali; skórę miały nadzwyczaj delikatną , a zamiast właściwego jéj ciemnobrunatnego koloru , białawą. Wyrzucanie tych żab womitami, odbywało się przy wielu świadkach z żydów; świadkiem zaś ostatniego wyrzutu, dnia 11 sierpnia, był kurujący *Lewczyca* lekarz, Radca Dworu *Zienkiewicz*.

ства были пойманы; ихъ предводитель Пакоко приговоренъ къ смертной казни и обезглавленъ, прочіе же вывезены. Послѣ сего, спокойствіе на сказанныхъ островахъ не было уже болѣе нарушено.

— Въ *Galignanis Messenger* сообщаютъ слѣдующее: Съ кораблемъ, прибывшимъ въ Марсель, получено слѣдующее извѣстіе: „Мадагаскарская Королева начала было, съ нѣкотораго времени, требовать отяготительныхъ и оскорбительныхъ условій отъ англійскаго и французскаго резидентовъ въ Таматавѣ. Привозъ торговыхъ статей съ острововъ Бурбона и св. Маврикія, подвергнутъ былъ сильнымъ препятствіямъ. Вслѣдствіе сего, два судна французскихъ и одно англійское отправлены были вмѣстѣ въ Таматаву, чтобы взять оттуда представителей своихъ націй, подвергавшихся тамъ разнымъ непріятностямъ. Суда эти высадили на берегъ 350 чел., но изъ крѣпости, мѣстоположеніе коей не было имъ извѣстно, осыпали ихъ градомъ пушечныхъ ядеръ и картечи; при чемъ 14 матросовъ и 3 офицера французскихъ, и 3 матроса и 1 офицеръ англійскій были убиты, а 50 тяжело ранены; остальные отступили на суда, сжегши прежде значительную часть города. Головы убитыхъ выставлены были на копьяхъ надъ гаванью. На другой день, корабли сіи сдѣлали высадку вторично и успѣли взять часть Европейцевъ и резидентовъ съ вещами, которыя они могли взять съ собою. Суда прибыли обратно въ Бурбонъ. Дальнѣйшія послѣдствія неизвѣстны.

— Агентъ Г. Гизо получилъ, будто бы, на Рейнѣ увѣреніе князя Меттерниха, что герцогъ Моденскій откажетъ герцогу Бордосскому въ рукѣ своей дочери.

— Безансонская Академія предложила на рѣшеніе вопросъ относительно ненарушимости клятвы, причинъ ослабленія ея и мѣръ возстановленія прежняго значенія оной.

— Журналъ *Presse* внезапно объявилъ себя противъ министерства Нарваэза, которое донынѣ постоянно защищалъ. Такая перемѣна мнѣнія сего журнала, имѣющаго близское отношеніе къ Королевѣ Христинѣ, служитъ доказательствомъ ея нерасположенія къ Нарваэзу. Это подало поводъ къ слухамъ, что испанское министерство вскорѣ подвергнется важнымъ перемѣнамъ.

— Министръ исповѣданій, Г. Мартенъ, всѣмъ генералъ-прокурорамъ предписалъ прислать ему доношенія о томъ, — какимъ образомъ Іезуиты исполняютъ повелѣніе своего генерала.

— Значительное число иностранцевъ проситъ у правительства назначенія имъ земли въ Альжиріи, изъявляя готовность исполнять всѣ обязанности и условія, какія имъ будутъ предложены.

— Число пилигримовъ, отправляющихся въ нынѣшнемъ году изъ Альжиріи въ Мекку, простирается до 1,500; между ними много находится Марокканцевъ. Всѣ требовали французскихъ паспортовъ и давали имъ большое значеніе; ибо въ такомъ далекомъ пути, они обезпечиваютъ для нихъ хорошій пріемъ и защиту французскихъ консуловъ.

3 *Сентября.*

Герцогъ и герцогиня Немурскіе, 28-го Августа, пріѣхали въ Люсъ, откуда 30-го того же мѣсяца отправились въ Байонну.

— Въ Брестъ прибылъ изъ Готенбурга Шведскій военный корветъ „Карлькрона" на которомъ привезено дорогое оружіе, назначенное Королемъ Шведскимъ въ подарокъ принцу Омальскому.

— Центральная дирекція арабскихъ дѣлъ издала важное сочиненіе объ Альжиріи, въ коемъ страна сія, имѣющая 250 миль, отъ востока къ западу и отъ юга къ сѣверу, описана со всѣми подробностями.

— Въ *Messager* пишутъ, что ни правительство не имѣло намѣренія присвоивать острова Базиляна, ни адмиралъ Сесиль никогда не занималъ онаго во владѣніе Франціи.

— Знаменитый астрономъ и физикъ, Г. Араго, сообщилъ академіи о новомъ, чрезвычайно важномъ открытіи. Одинъ французскій инженеръ, посредствомъ испаренія обратилъ кремнеземную кислоту въ кристаллическій искусственный кварцъ, который во всемъ сходенъ съ самымъ лучшимъ горнымъ кристалломъ. Для оптическихъ инструментовъ, встрѣчавшихъ всегда непреодолимыя затрудненія, по поводу недостатка въ горныхъ кристаллахъ, открытіе сіе чрезвычайно важ-

zany na śmierć i ścięty; inni są wywiezieni. Poczém spokojność na rzeczonych wyspach nie była już naruszona.

— W *Galignanis Messenger* czytamy co następuje: Okręt przybyły do Marsylii przywiózł nam następującą nowinę: „Królowa Madagaskaru narzucała od niejakiego czasu uciążliwe i poniżające warunki rezydentom angielskim i francuzkim w Tamatave. Przywóz artykułów handlowych z wyspy Burbon i św. Maurycego, doznawał największych przeszkód. W skutku tego, dwa okręty francuzkie i jeden angielski, wysłane zostały wspólnie do Tamatowy, dla zabrania reprezentantów swoich narodów, wystawionych tam na nieprzyjemności. Okręty te wysadziły na ląd 350 ludzi, ale warownia miejska, której położenie mało im było znane, sypnęła na nich gradem kul działowych i kartaczy; przyczém 14 majtków i 3 oficerów francuzkich, 3 majtków i 1 oficer angielski polegli, a 50 było ranionych; reszta cofnęła się na okręty, spaliwszy wprzód znaczną część miasta. Głowy poległych zatknęli Owasowie na dzidach i wystawili nad portem. Nazajutrz rzeczone okręty wylądowały powtórnie i zdołały zabrać na pokłady część Europejczyków i rezydentów z rzeczami, jakie unieść z sobą mogli. Okręty powróciły do Burbon. Następności nie są jeszcze wiadome.

— Ajent P. Guizot otrzymać miał nad Renem od Xięcia Metternicha zapewnienie, że Xiążę Modeny odmówi Xięciu Bordeaux ręki swéj córki.

— Akademia w Besançon podała do nagrody rozwiązanie kwestyi względem świętości przysięgi, przyczyn jéj osłabienia i środków ku przywróceniu jej dawniejszego znaczenia.

— Dziennik *Presse* oświadcza się nagle przeciw ministerstwu Narvaeza, za którém dotąd zawsze obstawał. Ta zmiana mowy powyższego dziennika, który w bardzo poufnych zostaje stosunkach z Królową Krystyną, przekonywa o jéj ku Narvaezowi niechęci. To dało powód do wieści, że ministerstwo hiszpańskie wkrótce ważnym ulegnie zmianom.

— Minister wyznań, P. Martin, wezwał wszystkich Jeneralnych Prokuratorów, aby zdali mu raport, w jaki sposób Jezuici dopełniają rozkazu swego Jenerała.

— Wielka liczba cudzoziemców stara się u rządu o udzielenie im gruntów w Algieryi, oświadczając, że są gotowi ponosić wszelkie ciężary i poddać się warunkom jakie im będą podane.

— Liczba pielgrzymów wybierających się w tym roku z Algieryi do Mekki, wynosi 1,500; między niémi znajduje się wielu Marokanów. Wszyscy żądali paszportów francuzkich, i wielką do nich przywiązują wagę, gdyż w ich dalekiéj podróży zapewniają one im dobre przyjęcie i opiekę Konsulów francuzkich.

Dnia 3 września.

Xięstwo Nemours przybyli 28 z. m. do Luz, zkąd 30 udają się do Bajonny.

— Do Brest przybyła z Gatenburga *Szwedzka* korweta wojenna *Carlkrone*, wioząca nader kosztowną broń, którą Król Szwedzki Xięciu Aumale przesyła.

— Dyrekcya centralna spraw Arabskich wydała ważne dzieło o Algieryi, które kraj ten, mający 250 mil rozciągłości od wschodu do zachodu, a 100 od południa ku północy, z wszelkiemi szczegółami najdokładniéj opisuje.

— *Messager* donosi, że ani rząd nie miał zamiaru przywłaszczać sobie wyspy Bazilan, ani też Admirał Cecile nigdy ją w posiadanie Francyi nie zajmował.

— Znany astronom i fizyk P. Arago, zawiadomił Akademią o nowém nader ważném odkryciu. Pewien inżenier francuzki, za pomocą odparówania, zamienił kwas krzemionkowy na krystaliczny i sztuczny kwarc, który zupełnie podobny jest do najczystszego kryształu górnego. Dla operacyi optycznych, które zawsze znajdowały nieprzebyte zawady z powodu małości kryształów górnych, odkrycie to jest bardzo ważne, a zarazem może ożywić na nowo nadzieję robienia djamentów.

но, и сверхъ сего можетъ возобновить надежду насчетъ произведенія искуственнаго алмаза.

— Въ Парижѣ находится четыре большія конныя статуи: Генриха IV на новомъ мосту (*Pont neuf*), Лудовика XIII на Королевской площади (*place royale*), Лудовика XIV на площади побѣдъ (*place de Victoires*), и герцога Орлеанскаго въ Луврѣ.

4 Сентября.

Говорятъ, что принцъ Омальскій отправился 1 с. м., съ однимъ только адъютантомъ, изъ Бельфортскаго замка къ испанскимъ границамъ съ тѣмъ, чтобы вмѣстѣ съ братомъ своимъ, герцогомъ Немурскимъ, отправиться въ Пампелуну. Во время отсутствія принца, которое продолжится одну только недѣлю, лагеремъ подъ Сантъ Медаръ, будетъ командовать генералъ Толандье. Королева Изабелла, выѣхала 29 Августа изъ Мондрагона въ Бильбао, гдѣ пробудетъ два дня, а 1 Сентября прибудетъ въ Азеніти, 2 числа будетъ имѣть ночлегъ въ Толозѣ, а 3 пріѣдетъ въ Пампелуну.

— Съ нѣкотораго времени, между Парижемъ, Римомъ и Неаполемъ, безпрестанно разъѣзжаютъ курьеры, и министръ иностранныхъ дѣлъ отправилъ въ Италію двухъ высшихъ чиновниковъ.

— Въ *Ami de la religion* утверждаютъ, что въ Китаѣ не будутъ учреждаемы вновь епархіи, но будутъ только поддерживаться тѣ, которыя уже существуютъ въ Кантонѣ, Пекинѣ, Нанкинѣ и Макао. Прежде сего эпархіи сіи замѣщались по назначенію Короля Португальскаго, теперь же дѣлами христіанской церкви въ Китаѣ управляетъ Римъ.

— Французскій флотъ, производившій маневры на Средиземномъ морѣ, вошелъ въ Тулонскую гавань 31 м. м., гдѣ на другой день намѣренъ былъ осматривать оный адмиралъ Лебланъ.

— На дняхъ скончался здѣсь извѣстный въ области наукъ и промышлености Филиппъ Жирардъ. Въ 1810 году, когда Наполеонъ назначилъ награду въ милліонъ франковъ за изобрѣтеніе прядильной машины, Г. Жирардъ рѣшилъ этотъ вопросъ; но коммиссія, назначенная для соображенія сего изобрѣтенія, не поняла, вѣрно, его плановъ, и права его на награду были непризнаны. Однакоже впослѣдствіи убѣдились, что Г. Жирардъ указалъ тогда основанія и подробности относительно прядѣнія льна, почти такія же, какія нынѣ употребляются. Разорившись отъ кризиса въ 1814 году, Г. Жирардъ неуспѣлъ даже получить вспомоществованія для улучшенія своихъ дѣлъ, и вынужденъ былъ принять предложенное ему пожертвованіе Австріи, а потомъ Польскаго банка въ Варшавѣ. Когда онъ возвратился, въ минувшемъ году, во Францію, правительство намѣрено было назначить ему пансіонъ, но проектъ этотъ оставленъ былъ до будущаго собранія палатъ. Между тѣмъ владѣльцы прядильныхъ заводовъ опредѣлили для него пенсіонъ—по 6,000 фр. въ годъ.

Англія.

Лондонъ, 1 Сентября.

Г. Эверетъ, послѣдній чрезвычайный посланникъ и полномочный министръ Сѣверо-Американскихъ Соединенныхъ Штатовъ при Сенъ-Джемскомъ дворѣ, оставилъ сегодня столицу и отправился съ семействомъ своимъ въ Ливерпуль, откуда поѣдетъ обратно въ Америку.

— Положеніе общественныхъ дѣлъ въ Ирландіи становится все болѣе и болѣе неблагопріятнымъ. Вмѣстѣ съ движеніемъ репилеровъ, распространяется также движеніе и оранжистовъ. Это вопросъ—болѣе религіозный, нежели политическій; но при этомъ извѣстно, какъ опасно внутреннее разъединеніе, основанное на религіозной ненависти. Власти заботятся о мѣрахъ предосторожности, чтобы предупредить всякія смятенія.

— Сообщаемъ слѣдующій случай, представляющій новое доказательство необыкновеннаго инстинкта, какимъ отличаются почтовые голуби. Одинъ изъ такихъ голубей найденъ былъ въ окрестностяхъ Лондона въ состояніи совершеннаго ослабленія, такъ что его взяли руками не встрѣтивъ ни малѣйшаго сопротивленія. Подъ однимъ крыломъ была у него записка, адресованная на имя герцога Веллингтона, съ увѣдомленіемъ, что три голубя пущены были съ острова Ичабо. Слѣдовательно голубь этотъ совершилъ отъ 2 до

— Paryż posiada cztéry wielkie statuj konne: Henryka IV, na nowym moście (Pont neuf), Ludwika XIII na placu królewskim (Place rojale), Ludwika XIV na placu Zwycięztw (Place des Victoires) i Xięcia Orleans w Luwrze.

Dnia 4 września.

Xiążę Aumale miał 1 go b. m. z jednym tylko adjutantem udać się z zamku Belfort do granic hiszpańskich, w celu odbycia łącznie z bratem, swoim Xięciem Nemours, podróży do Pampeluny. Podczas nieobecności Xięcia, która będzie tylko tydzień trwała, Jenerał Tallandier dowodzić będzie obozem pod St. Médart. Królowa Izabella odjechała 29 go sierpnia z Mondragon do Bilbao, gdzie dwa dni zabawi, zaś 1 go września przybędzie do Azeoitii, 2 go nocować będzie w Tolozie, a 3-go stanie w Pampelunie.

— Od kilku dni, liczni gońcy krążą między Paryżem, Rzymem i Neapolem, nawet dwóch wyższych urzędników ministerstwa spraw zagranicznych do Włoch wysłano.

— *Ami de la Religion* utrzymuje, że w Chinach nie będą założono nowe dyecezye, ale tylko utrzymane te, które już od wielu lat istnieją, a mianowicie w Kantonie, Pekinie, Nankinie i Makao. Dawniéj biskupstwa te zależały od nominacyi Króla Portugalskiego, teraz zaś, sama stolica Apostolska zajmuje się sprawami kościoła chińskiego.

— Flota francuzka, która na morzu Śródziemném odbywała swe ćwiczenia, wpłynęła do Tulonu 31 z. m. gdzie nazajutrz miał odbyć jéj przegląd Admirał Leblanc.

— W tych dniach umarł tu znakomity w naukach i w przemyśle P. Filip Girard. W roku 1810, gdy Napoleon wyznaczył nagrodę milion franków za wynalezienie mechaniczuéj przędzalni lnu, P. Girard rozwiązał to zadanie; ale komissya, wyznaczona do roztrząśnienia jego wynalazku, nie zrozumiała zapewne jego planów, i jego prawa nie były uznane. Przekonano się jednak, że P. Girard od razu wskazał zasady i szczegóły przędzalni lnu, takie prawie, jakie są teraz w użyciu. Podupadły w skutku przesilenia w roku 1814, P. Girard nie zdołał otrzymać nawet wsparcia na poprawienie swych interessów, i zniewolony był przyjąć, jako inżynier, ofiary Austryi, a późniéj Banku Polskiego w Warszawie. Gdy w roku zeszłym powrócił do Francyi, rząd powziął zamiar udzielenia mu pensyi; ale propozycya ta odłożoną została do przyszłego zgromadzenia Izb. Tym czasem przedsiębiercy przędzalni lnu uchwalili dla niego pensyą w summie 6,000 fr.

Anglia.

Londyn, 1 września.

P. Evereth, ostatni nadzwyczajny Poseł i Pełnomocny Minister Stanów-Zjednoczonych przy dworze St. James, opuścił dziś stolicę, udając się z swą rodziną do Liverpoolu, zkąd powróci do Ameryki.

— Stan interessów publicznych w Irlandyi coraz bardziéj jest niepokojącym. Obok agitacyi na korzyść Repealu, szerzy się agitacya Oranżystów. Jest to kwestya więcéj religijna niż polityczna między temi dwóma stronnictwy, a wiadomo, jak niepokojące jest wewnętrzne rozdwojenie oparte na nienawiści religijnéj. Władze mają się też na ostróżności, aby wszelkim niespokojnościom zapobiedz.

— Udzielamy następujące zdarzenie, które przedstawia nowy dowód nadzwyczajnego instynktu, jaki posiadają podróżujące gołębie: Jeden z tych ptaków, znaleziony został w okolicy Londynu, w stanie zupełnego osłabienia, tak, że się dał wziąść bez żadnego oporu. Pod jedném skrzydłem miał przywiązany bilecik, adressowany do Xięcia Wellingtona i zawiadamiający, że trzy gołębie puszczone były z wyspy Ichaboe. Ten gołąb przebył zatém 2 do 3,000 mil angielskich. Tak posłaniec jak i jego depesza przesłane zostały natychmiast do Apsley House Xięciu Wellingtonowi.

3,000 англійскихъ миль. Какъ воздушный курьеръ, такъ равно и его депеша, тотчасъ отправлены были въ Асслей-Гоузъ, къ герцогу Веллингтону. Голубь издохъ, спустя нѣсколько часовъ послѣ этого, но не отъ усталости, а вслѣдствіе выстрѣла, причиненнаго какимъ то охотникомъ, въ чемъ убѣдили двѣ дробины, вынутыя изъ его раны.

— На островѣ св Елены снова начали издавать съ Іюня сего года газету, первую со времени кончины Наполеона.

— Намъ сообщаютъ изъ Грамстоуна, нашей колоніи въ южной Африкѣ, что, въ началѣ Іюня сего года, тамъ выпалъ снѣгъ, первый съ 1829 года; два человѣка погибли отъ холода.

— По извѣстіямъ изъ Бомбэя, отъ 3-го Іюля, холера все еще причиняетъ значительныя опустошенія какъ въ англійско-Остъ-Индскихъ владѣніяхъ, такъ равно въ Пендшабѣ и Пешаверѣ. Въ городѣ Лагорѣ, въ продолженіи довольно долгаго времени умирало ежедневно отъ 500 до 600 человѣкъ, теперь число это уменьшилось до 50—60; число умершихъ въ самомъ городѣ и его окрестностяхъ, полагаютъ отъ 20 до 30,000 человѣкъ.

2 Сентября.

Въ трехъ гаваняхъ: Портсмутѣ, Девонпортѣ и Ширнесѣ, стоитъ теперь 30 линѣйныхъ кораблей, совершенно вооруженныхъ, которые готовы по первому повелѣнію выйти въ море. Въ числѣ сихъ кораблей, находится 6 сто-двадцати-пушечныхъ. Кромѣ сего снаряжаютъ еще 4 корабля, 5 фрегатовъ и 5 пароходныхъ кораблей, изъ коихъ 2 имѣютъ машины, каждая въ 800 силъ.

— На сихъ дняхъ прибылъ сюда принцъ Петръ Ольденбургскій съ своею супругою.

— Въ ливерпульской коллегіи преподаетъ китайскій языкъ профессоръ Ху-Сіенсангъ, который говоритъ по-Китайски самымъ чистымъ придворнымъ нарѣчіемъ.

— Первымъ слѣдствіемъ перемѣны англійскаго привознаго тарифа было то, что въ Портсмутъ прибылъ корабль съ Азорскихъ островов, съ грузомъ картофеля. По этому, такъ какъ произведеніе сіе гораздо прежде созрѣваетъ въ тепломъ климатѣ на сказанныхъ островахъ, то Англія будетъ имѣть свѣжій картофель цѣлымъ мѣсяцемъ прежде обыкновеннаго.

Германія.

Франкфуртъ на Майнѣ, 4 Сентября.

Король Баварскій прибылъ сюда изъ Ашшафенбурга сегодня по полудни, для встрѣчи Королевы Викторіи. Здѣсь ожидаютъ также прибытія высокихъ особъ изъ сосѣдственныхъ столицъ.

5 Сентября.

Ея Величество Королева Викторія пріѣхала сюда вчера въ 4 часа пополудни, съ своимъ супругомъ. Принцъ Альбертъ немедленно отправился къ Королю Баварскому и князю Меттерниху, коихъ пригласилъ къ обѣденному столу. Потомъ, Королева принимала своего посланника при прусскомъ дворѣ, графа Вестмореленда, и прочихъ знатныхъ лицъ. Сегодня, утромъ, Ея Величество отбыла въ Антверпенъ.

Съ береговъ Рейна, 26 Августа.

Объ уничтоженіи азартныхъ игоръ на германскихъ водахъ, происходили, въ послѣднее время, дѣятельные переговоры между разными германскими правительствами. Говорятъ, что состоялось такое условіе, чтобы, на первый случай, число игорныхъ домовъ, при всѣхъ водахъ, ограничивалось двумя. Германскій союзъ хотѣлъ требовать, чтобы Гамбургъ вовсе уничтожилъ зимнія игры. Равнымъ образомъ и въ Спа, въ Бельгіи, имѣютъ послѣдовать сему примѣру, коль скоро здѣсь азартныя игры будутъ воспрещены.

Испанія.

Мадритъ, 27 Августа.

Съ 21-го числа с. м., состояніе столицы совершенно удовлетворительно; всѣ лавки отперты и ремесленники возвратились къ своимъ занятіямъ; однако

wi. Gołąb zdechł w kilka godzin potém, nie ze zmordowania, ale w skutku postrzału, przez jakiegoś myśliwca, o czém się przekonano przez parę ziarn śrótu, które wydobyto z jego rany.

— Na wyspie św. Heleny wychodzi znowu od czerwca r. b. gazeta, piérwsza od śmierci Napoleona.

— Dowiadujemy się z Grahamstown, osady naszéj w południowéj Afryce, że na początku Czerwca r. b. padał tam śnieg, piérwszy od roku 1829. Dwóch ludzi zginęło od zimna.

— Według wiadomości z Bombaj, z d. 3 lipca, cholera zrządzała jeszcze wielkie spustoszenia tak w angielsko-wschodnio-indyjskich posiadłościach, jak w Pendżabie i w Peszawerze. W mieście Lahorze umierało przez długi czas codzień 500—600 ludzi, teraz zmniejszyła się ta liczba do 50—60, wszelako obliczono liczbę zmarłych dotychczas w samém mieście i jego okolicy na 20 do 30,000.

Dnia 2 września.

W trzech portach: Portsmonth, Devonport i Sheernes stoi teraz 30 okrętów liniowych, najzupełniéj uzbrojonych i mogących za piérwszym rozkazem rozwinąć żagle. Między niemi jest 6, mających po 120 dział. Prócz téj siły zbrojnéj, przygotowują jeszcze 4 okręty i 5 fregat, tudzież pięć wielkich okrętów parowych, z których dwa o sile 800 koni.

— Przed kilką dniami przybył tu Xiążę Piotr Oldenburski ze swoją małżonką.

— W kollegium Liverpolskiém wykłada naukę języka Chińskiego, professor Hu-Siensang, mówiący po-Chińsku najczystszym dyalektem dworskim.

— Najpiérwszym skutkiem zmiany taryfy przywozowéj angielskiéj było, iż do Portsmouth przyszedł okręt z wysp Azorskich, naładowany kartoflami. Tym sposobem, gdy płód ten daleko wcześniéj dojrzewa w gorącym klimacie na pomienionych wyspach, Anglia będzie miała świeże kartofle o cały miesiąc wcześniéj niż dotąd.

Niemcy.

Frankfurt nad Menem, 4 września.

Król Bawarski przybył tu z Aschaffenburga dzisiaj po południu, dla powitania Królowéj Wiktoryi; spodziewamy się także znakomitych gości ze stolic sąsiednich.

Dnia 5 września.

Królowa Wiktorya zjechała tu wczoraj przed godziną 4-tą z południa, wraz ze swoim dostojnym małżonkiem. Xiążę Albert udał się natychmiast do Króla Bawarskiego i Xięcia Metternicha, z zaproszeniem ich na obiad; następnie przyjmowała Monarchini Hr. Westmoreland, Posła swego przy dworze Prusskim, tudzież inne znakomite osoby. Dziś rano wyjechała Monarchini do Antwerpii.

Od brzegów Renuu, 26 sierpnia.

O zniesieniu gier hazardownych u wód Niemieckich, odbyć się miały w ostatnich czasach żywe układy pomiędzy różnemi Rządami niemieckiemi. Słychać, iż się porozumiano w ten sposób, że na teraz, liczba sal bankowych w każdym zakładzie kąpielowym ma być do dwóch ograniczona. Władza związku niemieckiego miały szczególnie żądać od Hamburga, aby gry zimowe zniósł zupełnie. Także w Spaa, w Belgii, mają pójść za przykładem Niemiec, skoro tu gry hazardowne zostaną zakazane.

Hiszpania.

Madryt, 27 sierpnia.

Od dnia 21 b. m. stan stolicy jest zupełnie spokojny; wszystkie sklepy są pootwierane, a rzemieślnicy powrócili do swych zatrudnień; atoli krąży pogłoska, że kupcy

носятся слухи, что завтра купцы намѣрены запереть лавки, потому что сегодня истекаетъ срокъ взноса новой подати.

— Въ *Esperanza* пишутъ, что г-нъ Кастильо и Аэнца, потерявъ надежду исходатайствовать въ Римѣ болѣе выгодныя для Испаніи условія, рѣшился снова выѣхать изъ Рима.

— Королева отправила изъ Мандрагона въ Бордо г-на Альсентара-Наварро, генералъ-коммисара кретовой буллы, чтобы онъ встрѣтилъ высокихъ путешественниковъ французскихъ и сопровождалъ ихъ до Пампелуны, гдѣ замѣнитъ его генералъ Царко-Валле.

— Въ нѣсколькихъ мѣстахъ каталоніи вспыхнули смятенія, вслѣдствіе усиленія податей; произошла даже схватка между войсками и жителями, въ коей съ обѣихъ сторонъ было нѣсколько человѣкъ убито и ранено.

— Генералъ Аметлеръ бѣжалъ изъ настоящаго своего мѣстопребыванія Шомонъ, во Франціи, и скрылся въ аррежскомъ департаментѣ, въ ожиданіи благопріятной минуты, для вторженія въ Испанію. Французскіе посты при испанской границѣ получили предписаніе усилить свою бдительность, изъ чего можно заключать, что французское правительство обнаружило новыя планы испанскихъ революціонеровъ.

30 *Августа.*

Верховная коммерческая юнта имѣла вчера вечеромъ продолжительное совѣщаніе съ министромъ финансовъ, обѣщавшимъ ей ввести перемѣну въ нынѣшней системѣ взиманія податей. Это обѣщаніе министра побудило богатыхъ купцовъ открыть лавки и исполнить формальности, предписанныя новымъ закономъ. Спокойствіе было тотчасъ возстановлено и все пошло своимъ порядкомъ.

Сирія.

Бейрутъ, 31 *Іюля.*

Не слишкомъ давно, какъ было сообщено, Друзы сожгли въ Абеѣ монастырь, при чемъ священникъ Падре-Карло погибъ въ пламени. Французскій консулъ подалъ по сему поводу жалобу здѣшнему Пашѣ, который обѣщалъ употребить всѣ мѣры, чтобы обнаружить виновнаго и предать его суду. За нѣсколько дней прибылъ сюда неожиданно обвиненный Шейкъ-Гамудъ, въ челѣ 300 чел. регулярнаго войска. Едва онъ остановился, тотчасъ привели его въ Сераль, заставили сойти съ лошади и отвели въ заточеніе. По желанію французскаго консула, какъ слышно, онъ будетъ казненъ. Столь скорое удовлетвореніе требованія французскаго консула доставляетъ истинное торжество христіанамъ, Друзы же упали духомъ, и послѣ сего урока, вѣрно, не скоро дерзнутъ дѣйствовать противъ христіанъ. И такъ вслѣдствіе вмѣшательства чужестранныхъ державъ, въ нашихъ горахъ возстановлено совершенное спокойствіе и торговля начинаемъ по немногу одушевляться.

01 *Августа.*

Здѣсь все спокойно; войска возвратились на прежнія квартиры, не вступая въ непріятельскія дѣйствія. Арестованіе Шейха Гамуда обрадовало Христіанъ и огорчило Друзовъ. Говорятъ, что Россійскій консулъ потребовалъ отъ паши, чтобы онъ арестовалъ и подвергъ наказанію племянника Гамуда, который въ Разеѣ сжегъ нѣсколько женщинъ и дѣтей.

— Сераскиръ, который слишкомъ два мѣсяца находится здѣсь съ своимъ войскомъ, въ совершенномъ бездѣйствіи, выступитъ на сихъ дняхъ въ Гамъ, а потомъ въ Дамаскъ. Всѣ вообще полагаютъ, что онъ лучше поступилъ бы, если бы совершенно не приходилъ сюда; ибо Турки, которые боялись набора войска, теперь издѣваются надъ безсиліемъ Порты. Вчера казненъ здѣсь начальникъ поколѣнія Баресфихъ.

mają jutro pozamykać sklepy, bo z dniem dzisiejszym upływa termin opłaty nowego podatku.

— *Esperanza donosi*, że P. Castillo y Ayensa, straciwszy nadzieje osiągnienia od dworu Rzymskiego korzystniejszych dla Hiszpanii warunków, postanowił powtórnie Rzym opuścić.

— Królowa wysłała z Mondragon do Bordeaux pana Alcentura Navarro, Jeneralnego Kommissarza bulli krzyżowéj, aby powitał Królewiczów francuzkich i towarzyszył im do Pampeluny; ztąd zastąpi go Jenerał Zarco Vallo.

— W kilku miejscach Katalonii wybuchły niespokojności skutkiem podwyższenia podatków; przyszło nawet do bitwy między wojskiem i obywatelami, w któréj z obu stron było kilku poległych i ranionych.

— Jenerał Amettler umknął z dotychczasowego miejsca pobytu swego w Chaumont, we Francyi, i ukrył się w departamencie Arrege, czekając na sposobną chwilę do wtargnienia na ziemię hiszpańską. Posterunki francuzkie nad granicą Hiszpanii otrzymały rozkaz podwojenia swéj czujności, z czego się okazuje, że rząd francuzki odkrył nowe plany rewolucyonistów hiszpańskich.

Dnia 30 *sierpnia.*

Wczoraj wieczorem, najwyższa Junta handlowa miała długie narady z Ministrem skarbu, który przyrzekł jéj zaprowadzić zmiany w nowym systemacie poboru podatków. Oświadczenie Ministra skłoniło znakomitszych negocyantów i kupców do otworzenia sklepów i wykonania formalności, nowém prawem przepisanych. Spokojność wróciła natychmiast, i wszystko odbywa się znowu zwykłym porządkiem.

Syrya.

Bejrut, 31 *lipca.*

Przed niedawnym czasem, jak było doniesioném, Druzowie podpalili w Abeya klasztor, przyczém Xiądz Padre Carlo, zginął w płomieniach. Konsul francuzki który zaniósł z tego powodu skargę do tutejszego Baszy, obiecał użyć wszelkich środków, aby odkryć głównego sprawcę i sprawiedliwość domierzyć. Przed kilką dniami, przybył tu niespodzianie zniesławiony Szeich-Hamud, na czele 300 ludzi regularnego wojska. Zaledwie stanął, przyprowadzono go przed seraj, gdzie zmuszony był zsiąść z konia i odprowadzony został do więzienia. Jak słychać, na żądanie Konsula francuzkiego ma być ścięty. Podczas przeto gdy Chrześcianie przez ten szybki process odnoszą prawdziwy tryumf, Druzowie coraz bardziéj spuszczają głowę, i po téj nauce zapewne nie prędko pozwolą sobie nowych gwałtów przeciw Chrześcianom. W skutku zatém wdania się mocarstw europejskich, zupełna spokojność w górach naszych przywróconą została, a wpływ jéj objawia się już w ożywionym handlu.

Dnia 10 *sierpnia.*

Wszystko tu jest spokojne; wojska powróciły na dawne stanowiska, i żadne kroki nieprzyjacielskie miejsca nie miały. O ile między Chrześcianami panuje radość, z powodu uwięzienia Szeicha Hamuda, o tyle Druzowie zasmuceni są tym wypadkiem. Mówią tutaj, iż Konsul Rossyjski zażądał od Baszy, aby uwięziono i ukarano także synowca Hamuda, który w Raseja palił kobiety i dzieci.

— Seraskier, bawiący tu przeszło od dwóch miesięcy z swém wojskiem w największéj bezczynności, wyjdzie w tych dniach do Hamu, a następnie do Damaszku. Powszechne jest zdanie, iż lepiéjby zrobił, wcale tu nie przychodząc, albowiem oprócz podniesienia cen żywności, sprawił to, iż Turcy, obawiający się przedtém poboru do wojska, teraz żartują z bezwładności Porty. Wczoraj został tu ścięty naczelnik pokolenia Baresfich.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга — Печ. позвол. 11 го Сентября 1845 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. А. Мухинъ.